

Jézuska ajándékai

Színmű gyermekek számára, egy felvonásban.

Irta: Károlyi Tivadar.

S z e m é l y e k :

Jézuska	Pali
Dóczy	Annuska
Dóczyné	Csányi Gyuri
Julis	Csányi Pista
Laci	Csányi Jóska

ELSO JELENET.

Szín: Dóczyék lakása. Kényelmesen butorozott szoba. Alkonyat. A kandallóban ég a tűz, a széles ablakon keresztül látszik, hogy kint hull a hó. A színpad bal oldalán nagy kerek asztal, rajta hatalmas karácsonyfa, amelyet Dóczyné és Julis éppen most díszítenek. A karácsonyfa alatt különféle játékszerek: hajashaba, játékkard, futball, könyvek stb. Az asztalhoz kis kerékpár van támasztva. A színpad jobb oldalán, közel az ajtóhoz, másik asztal, körülötte fotelek. Az egyik ilyen fotel mögött lapul elrejtőzve Laci.

Dóczyné: (Egy dobozt nyit fel.) Na, még ezeket a csengettyűket rakjuk fel Julis, aztán készen is leszünk. (Mind a ketten díszítik a fát.) Ugye már nincs több csillagszóró? Az aranydiót, szalameckrot is fölraktuk már?

Julis: Mindent, mindent naccsága kérem. Ilyen gyönyörű karácsonyfát én még sohasem láttam. Nem is hiszem, hogy van még-egy ilyen az egész városban!

Dóczyné: Bizony Julis, én büszke is vagyok erre. Minden évbenben ez az én legnagyobb gyönyörűségem: a karácsonyfa-díszítés! Alig is várom a december huszonnegyedikét. Mert micsoda boldogság is az, amikor az egyszerű zöld fa lassanként megtelik ragyogással, fénnel! Mintha maga a drága Jézus lépne a szobába s az ő csodálatos mosolya töltene be minden kis zugot.

Julis: (elragadtatva) Óh, be gyönyörűen is teccett ezt mondani!

Dóczyné: (Átszellemülten.) És amikor a gyermekeim lépnek be ebbe a ragyogásba és boldog ujjongással állnak a karácsonyfa káprázata körül, akkor megtelik hittel a lelkem és érzem, hogy van értelme az életnek. Ilyenkor tudom, hogy rámbiztak valamit: a gyermekeim lelkét, akikről nekem kell elszámolnom majd égi Atyám színe előtt.

Julis: Hát bizony, valami az is, amikor a kis Palika, meg a Lacika rányitják a szemüket a karácsonyfára, oszt megkérdezik: „ezt mindet a Jézuska hozta?” A szegény kis Annuska még a fájós lábáról, meg a mankójáról is megfeledkezik a nagy örömtől... Már csak igaz, hogy a gyerekek örülnek legjobban a Jézuska ajándékainak!

Dóczyné: Bizony, a gyerekek, a gyerekek... De siessünk,

mert mindjárt itt is lesznek az apjukkal együtt és még el kell rendeznünk az ajándékokat. (Rakosgatni kezdnek.) Ez a futball, meg a bélyegalbum a Palié, tegye őket Julis oda, az asztal jobb sarkára.

Julis: (Átveszi a holmikat.) Tudom, örül majd ennek a lelkem! Különösen a bélyegalbumnak. Lesz majd hozzá ragasztani azt a tenger bélyeget, amit összegyűjtött, meg csereberélgetett.

Dóczy né: (A kerékpárt igazítja meg.) Ez meg a Laci fiamé, az én tisztaegyes diákomé. Várja már nagyon! Két éve, hogy minden karácsonykor ezt kéri a Jézuskától; de még nagyon kicsi volt, eddig nem mertem megvenni neki. Nézze Julis, mit irtam erre a cédulára: Dóczy Lászlónak, a tiszta egyes bizonyítványért. Jézuska ajándéka.

Laci: (Az utolsó szavak alatt előjön rejtékhelyéről, lassan előremegy és megáll édesanyja háta mögött. Negyedik elemista, intelligens arcú kisfiu most nagyon izgatott.)

Julis: Jézusom, a Lacika! Hát maga, hogy kerül ide?!

Dóczy né: (Hirtelen megfordulva.) Laci! Hát te itthon vagy? De hogy lehet ez? Hiszen te is elmentél Palival, meg Annuskával Lenke néniékhez!... Vagy nem így van?... De te sírsz!... Laci, mi van veled?... (Rémülten.) Csak nem bántott valaki fiacskám? (Odamegy hozzá és magához akarja vonni, de a fiu eltolja magától.)

Laci: (Szomorúan.) Hagyj békében anyuskám, hagyj békében... ne is akarj engem megcsókolni... Tudok mindent mostmár. Igaza volt a Kovács Ferinek, meg a Jankovics Pityunak, meg a többieknek... Becsaptatok!... Mindenki becsapott engem. A tanítóbácsi, a Lenke néni, még Te is. Anyukám, még Te is!... (Már zokog.)

Dóczy né: De Laci, az Istenért, mi lett?... (Ismét magához akarja vonni!)

Julis: Nahát, ilyent mondani az Édesanyjának!

Dóczy né: De most aztán mindent hallani akarok, kis csacsikám! Ki csapott be téged? Ki merészelte megbántani az én okos, nagy fiamat?...

Laci: (Dacosan felüti a fejét.) Hiába is színészkedsz anyukám, most már mindent tudok! Tudd meg, hogy már régóta itt bent vagyok és figyelem, ahogy diszititek a karácsonyfát és rakosgatjátok azokat a holmikat, amelyekről azt akarjátok elhitetni, hogy a Jézuska hozta őket. Most már tudom, hogy nem a Jézuska hozta, hanem Te vetted őket. De akkor miért akarod velünk elhitetni, hogy ő hozta? Most már semmit sem hiszek, tudd meg! Talán nincs is Jézuska, csak te találtad ki és azért mondod nekünk, hogy becsapj minket. Mert azt hiszed, hogy mi gyerekek olyan buták vagyunk!

Dóczy né: Hagyd abba mindjárt, te rossz fiu! Nem félsz, hogy megver a Jóisten, ha ilyeneket mondasz? De kitől hallottad ezeket? Azonnal elmondod, ki beszélte tele ezekkel e számarágatokkal a fejedet!

Laci: Ó, már régen hallottam, de nem akartam elhinni soha. A Kovács Feri mondta tavaly karácsonykor, hogy nem is a Jézuska hozta azt a szép barna ruhát, amit akkor kaptam. Mikor én azt mondtam, hogy de igenis a Jézuska hozta; hiszen anyuka is azt állította,

akkor ő kicsufolt és a végén még verekedtünk is. Az idén már a többiek is csufoltak. Azt mondták, nagy számár vagyok, mert én vagyok az egyetlen az egész negyedikben, aki elhiszem, hogy a Jézuska hozza a karácsonyfát, meg mind a karácsonyi ajándékokat. Pedig nem is a Jézuska hozza.

Dóczy né: De te nem hittél nekik?

Laci: Nem anyukám, én egy szót se hittem, de elhatároztam, hogy az idén meglesem a Jézuskát, amikor a karácsonyfát hozza. Ezért alighogy megérkeztünk Lenke néniékhez...

Dóczy né: Te hazaszöktél és elbújtál itt a szobában. Így volt?

Laci: Igen, ide bujtam a fotel mögé, mert minden évben ebben a szobában szokott állni a karácsonyfa.

Julis: (Csodálkozva.) No de ilyet!

Laci: Aztán láttam, amint behozzátok és odaállítjátok az asztalra a csupasz karácsonyfát. Én akkor sirni szerettem volna, mert éreztem, hogy a Kovács Ferinek lesz igaza. De aztán arra gondoltam, hogy talán csak a díszeket, meg a sok ragyogást hozza a Jézuska, meg az ajándékokat. Ó, anyukám, olyan izgatottan vártam a Jézuskát! (Félig sirva.) Azt hittem, hogy majd olyan lesz, mint azon a szentkédpen, amit Te adtál nekem a múlt vasárnap. Szép szelid arca majd mosolyogni fog, amikor belép; a mellén nagy piros szív lesz és a hóna alatt két nagy csomag, a bal kezében pedig a karácsonyfa. Azt vártam, hogy majd ezeket odahelyezi az asztalra, elrendezi a sok ajándékot és újra eltűnik... Én pedig majd szaladhatok a Kovács Ferihez, meg a többiekhez és megmondhatom neki, hogy ők a szamarak, mert a Jézuska csakugyan eljött és mindent ő hozott! Mindent! Mindent!...

Dóczy né: Szegény kicsi fiam, szegény kicsi fiam!...

Laci: Igen, azt hittem, hogy így lesz. De semmi sem történt így! Jézuska nem jött és mostmár soha többé nem is remélhetem, hogy látni fogom őt. Aki egyszer becsapta az embert, annak többé nem lehet hinni. Hiszen éppen te mondtad ezt anyukám! És éppen Te csaptál be engem! Miért, mondd, miért kellett?!...

Dóczy né: (Aggódva.) Nyugodj meg kisfiam, nem, senki sem csapott be téged! Hidd el, neked volt igazad, nem a Kovács Ferinek. Mindazt, amit itt látsz, a Jézuska küldte nektek, mert jók voltatok. Én csak közvetítő voltam. Én csak elhoztam, amit ő bízott rám. Mert minden, ami szép és jó, az Jézuskától való.

Laci: (Szenvedélyesen.) Nem, most már semmit sem hiszek! És nekem már nem is kell sem a karácsonyfa, sem a kerékpár; Te sem kellett, senki sem kell! (Sirva fakad és akkor kintről.)

Pali hangja: Fogadjunk, hogy nekem bélyegalbumot hozott!

Annuska hangja: Nekem meg hajashabát, meg még valamit, amiért nagyon imádkoztam hozzá. Apa, én olyan boldog vagyok!

Dóczy hangja: Jól van, jól, kisleányom, de ne siess úgy, mert megütöd a fájós lábadat.

Dóczy né: (Gondterhelten.) Jaj, már itt is vannak! Julis, men-

jen, hozza rendbe a ruhájukat, addig én elvégzem a végső simításokat a fán.

Laci: (El.)

Dóczy: (Lacihoz.) Te pedig fiaeskám, szedd össze magad és légy jó fiu. Ne árulj el semmit a többieknek. Csak várd hittel a Jézuskát, mert Ő eljön mindenkihez, aki várja Őt. Na, töröld meg szépen a szemed és menj kicsikém a többiek elé.

Laci: (El.)

Dóczy: (Rakosgat a karácsonyfa körül.)

MÁSODIK JELENET.

Dóczy: (Be.) Á, de gyönyörű! Ti aztán ugyancsak kitéttetek magatokért! Még sohasem volt ilyen gyönyörű a karácsonyfánk (Odamegy és megcsókolja a feleségét.) A gyerekek tele vannak várakozással. Pali odavan a bélyegalbumért, Annuska pedig olyan boldog szegényke és folyvást valami csodát emleget, amiről az éjjel álmodott. Egész át van szellemülve az a kislány... De Te, anyus, te lehangoltnak látszol! Történt valami?

Dóczy: Igen, Gábor, történt valami. Lacival...

Dóczy: (Ijedten.) Lacival? Az istenért, csak nem valami komoly?... Most jut eszembe, Laci délután eltűnt Lenkééktől, de azt hittem, hogy Kovácsékhoz szaladt át játszani. Hiszen tudod, hogy mindig a Kovács-gyerekekkel játszik. De bizonyos voltam benne, hogy mire hazaérünk, ő is itthon lesz.

Dóczy: Nem Gábor, nem a Kovácséknál volt, hanem Lenkétől egyenesen hazaszökött és megleste, hogy diszitjük fel a karácsonyfát.

Dóczy: De miért?...

Dóczy: Mert tudni akarta, hogy valóban a Jézuska hozza-e a karácsonyfát? Meg akarta lepni a Jézuskát.

Dóczy: (Nevetve.) És te emiatt vagy ennyire kétségbe esve? Hiszen ez csak egy nagyon kedves, gyerekes ötlet, semmi egyéb!

Dóczy: Bár ugy lenne! De tudod, milyen érzékeny az a gyerek. Ő a Jézuskát várta, úgy, ahogy tiszta lelkében megrajzolta az ő Jézuskáját és ehelyett minket talált itt. Értsd meg Gábor: ez az esemény a hitét támadta meg. Ha láttad volna az imént szegénykét, hogy kétségbe volt esve!

Dóczy: Ej, én azt hiszem, te túl nagy jelentőséget tulajdonítasz az egésznek!

Dóczy: Nem Gábor, én tudom, hogy az ember legnagyobb kincse, a hite. (Imára kulcsolja a kezét.) Ó, édes Jézuskám, add vissza a fiam, a Benned való bizalomban erősítsd meg őt újra! Te légy, Uram, gyámolítója az ingadozónak, mert az Édesanya szeretete is kevés most.

(Ebben a pillanatban kopogtatnak az ajtón és):

Pali hangja: Készen vagyunk, Anyukám, be szabad menni?

Dóczy: Mindjárt kisfiam, mindjárt. Leoltja a villanyt, úgy, hogy a szoba egy pillanatra sötétben marad, majd hirtelen kigyulnak a karácsonyfa gyertyái, Dóczy sorra meggyújtja a csillagszórókat

is, a karácsonyfa tündéri képet nyújt.)

Dóczy: Jöhettek gyerekek! (Az ajtó kinyílik, belép Pali, hét éves kisfiu, utána Annuska, tizenegy éves, két mankóval jár, erősen sántít. Végül Laci, nagyon leverten. Rá se néz a karácsonyfára. Julis az ajtó mellett áll meg.)

HARMADIK JELENET.

Annuska, Pali: (Szinte dermedten a gyönyörűségtől, jönnek előbbre.) Ó, de gyönyörű!

Annuska: Mennyi csillag!

Pali: Mennyi aranydió!

Annuska: Mennyi aranyalma!

Pali: Mennyi gyertya, nézd!

Annuska: Mennyi sok-sok minden és ezt mind nekünk hozta a Jézuska!

(Eközben egész a karácsonyfa alá értek.)

Pali: És nézd, a bélyegalbum! A bélyegalbum! (Fölveszi az asztalról.) Éppen olyan, amilyent én akartam!

Annuska: A hajasbabám! (Fölveszi az asztalról.) Nézd, aludni is tud!

Pali: És mennyi lap van benne! (Lapoz.) És minden ország megvan benne! (Ujjong.) Ebbe ezer bélyeg is belefér! (Mind a kettő elmerülnek a boldog szemlélődésbe.)

Dóczy és Dóczyné szóltanul nézik őket, de aztán észreveszik Lacit, aki távol a karácsonyfától áll, leszegett fejjel.)

Dóczy: Laci fiam, hát te nem is örülsz a Jézuska ajándékainak?

Laci: Mért mondod ezt apukám, hiszen nem is a Jézuska hozta! Hiszen láttam!

Dóczy: (Haragosan.) Te csacsi gyerek, te! Hát nem örülsz a kerékpárnak, a kisvasutnak?...

Laci: Nem, nem, nekem már semmi sem kell!

Dóczyné: Kisfiam, ne légy olyan makacs; hiszen mindent a Jézuska küldött!

Laci: (Sirva.) Láttam, láttam...

(Ekkor kopogás az ajtón és belépnek a Csányi-gyerekek. Annyi idősek, mint a Dóczy-fiuk, de szegények, kopottak, sőt rongyosak.)

NEGVEDIK JELENET.

Csányi-gyerekek: (Kórusban.) Dicsértessék a Jézus Krisztus.

Dóczy, Dóczyné: Hozott Isten benneteket, gyerekek! Hát tinektek mit hozott a Jézuska?

Gyuri: Nekünk semmit sem hozott Dóczy néni kérem, mert mi szegények vagyunk és anyukánk is beteg.

Dóczyné: Szegénykéim!... Hát csak jöjjetek beljebb, kerül itt nektek is valami!

Gyuri, Pista, Jóska: A karácsonyfa felé közeledve.) Ó, be gyönyörű!

Gyuri: Mennyi aranydió!

Pista: Mennyi aranyalma!

Jóska: Mennyi csillagszóró!

Gyuri: Mennyi gyertya, nézd!

Pista: Kisvasut, meg labda!

Jóska: Kerékpár, meg hajashaba!

Gyuri: Bélyegalbum!

Pista: Mennyi sok-sok minden!

Jóska: (Szomoruan.) Nekünk semmit sem hozott a Jézuska!

(Ekkor már odaértek Pali és Annuska mellé a karácsonyfa alá.)

Pali: Nektek semmit sem hozott a Jézuska?

Gyuri: Semmit.

Pali: No, akkor neked adom a futballabdát.

Mind a hárman: (Mohón.) Köszönjük.

Annuska: Aztán lesz még itt ám más is, gyerekek. Látni fogjuk a Jézuskát. Eljön mihozzánk. Bizony! Megálmodtam!

Mindannyian: (Elhülve.) Eljön a Jézuska?

Laci: (Erre felfigyel és odakiált a többiekhez.) Nem igaz, nem igaz, a Jézuska nem tud eljönni, hiszen a karácsonyfát sem ő hozta!

Annuska: De bizony eljön, mert nekem megígérte. Álomban megjelent és azt mondta, hogy ma este eljön és meggyógyítja a lábamat, úgy, hogy nem kell többet sántikálnom. Mankó se kell többé.

Laci: Hát csak higgyetek neki! Én tudom, hogy nem jön el mihozzánk a Jézuska.

Gyuri: (Áhitattal.) Ha Annuskának megígérte, én hiszem, hogy eljön!

Pali: Én is hiszem.

Jóska, Pista: Én nem hinném, hogy eljöjjön!

Annuska: (Középre kerül, a közönség felé fordul, míg a többiek körülveszik őt, félkörben.) Édes Jézuskám, ó jöjj el, hiszen megígérted nekem, hogy eljössz és most úgy várunk Téged mindannyian! Ne engedd, hogy a kételkedőknek legyen igazuk, ó, jöjj el közénk ezen az estén, születésed szent estéjén! (Ekkor a villany kialszik, ismét csak a karácsonyfa világít, az ajtó lassan kinyílik és megjelenik Jézuska. Olyan, mint az említett szentképen. Kitért karokkal áll meg az ajtóban.)

ÖTÖDIK JELENET.

Mindannyian: (Lassan az ajtó felé fordulnak és szótlanul letérdepelnek. Csak ekkor hallatszik a sóhajtásszerű felkiáltás:) Jézusom!

Laci: Jézuskám, ó, hogy vártalak! Bocsásd meg, hogy kételkedtem!

Jóska, Pista: Bocsásd meg nekünk!

Jézuska: Eljöttem hozzátok, mert nagyon hiwtatok, mert nagyon vártatok. Eljöttem, hogy megszilárduljon a hitetek, kicsiny gyermekeim. Bizony, minden, ami jó, tőlem való és minden, ami rossz, ellenem való. Annuska, te voltál a leghüségesebb hozzám, téged jutalmazlak legelőször. Tedd le mankóidat és járj.

Annuska: (Lassan, bizonytalanul felemelkedik és lép egykettőt.) Nem fáj a lábam, nem kell mankó! Ujra egészséges vagyok! Jézuskám, köszönöm! (Odamegy a kis Jézus elé és leborul.)

Jézuska: (Gyurihoz, Pistához, Jóskához.) Ti pedig, szegény gyermekek, mire hazaértetek, édesanyátok egészséges lesz és szép karácsonyfa vár rátok is. (Lacihoz.) Te se légy szomorú már kisfiam, hiszen látod, hogy minden ajándék az én ajándékom. Légy továbbra is jó és szorgalmas kisfiu, hogy szüleidet és engem meg ne szomoríts.

Laci: Jézuskám, olyan boldog vagyok!

Dóczyréné: Énekeljünk a kis Jézus dicsőségére: (Mennyből az angyal... utána lassu függöny.)

Karácsonyi ének

*Mennyből az angyal hirt hozott
És vigadoztak a pásztorok,
Mert leszállt hozzájuk
Mennyei királyuk,
A Jézuska.*

*Ó, aki annyit szenvedett,
Vitte miértünk a keresztet:
Ártatlan szent testét
Értünk feszítették
A keresztre.*

*Pusztá jászolban született,
Ugy szeretik a gyerekek!
Mi is örvendezzünk
És nagyon szeressük
A Jézuskát!*

*Óh édes Jézus légy velünk,
Segítsd meg árva nemzetünk,
Csak akard s a néped
Ujra, újra éled,
Óh Jézusunk!*

Karácsonyi készülődés

*Nagy izgalom van a mennyben,
Sűrűg a sok angyal,
Égi erdőn ezer erdész
Karácsonyfát vagdal.*

*Külrül a mennyei bolt,
Halványul a csillag,
Annyi fényes Karácsonyfa
Oly vakitón csillog!*

*Ezren vágják, másik ezer
Szépen feldíszíti,
Mindegyik fa, mint a virág,
Sorra úgy virít ki.*

*Majd pedig a kis Jézuska
Gyűjti mind egy helyre,
És szép fényes kosarában
Lehozza a földre.*

*Csörgő diót szinaranyból,
Csillagszórót hoznak,
Ezüst csengők csilingelnek,
Gyertyák felragyognak.*

*Aki jó volt, annak ad egy
Tündér Karácsonyfát,
A rossz gyerek hiába is
Várja ajándékát.*